

Anmälan mot Byggnadsnämnden i Örebro kommun angående handläggningen av ett bygglovsärende m.m.

Anmälan

I en anmälan som kom in till JO den 20 juni 2006 framförde AA, ägare till fastigheten A 13:587 i Örebro kommun, klagomål mot Byggnadsnämnden i Örebro kommun. I anmälan uppgavs bl.a. följande. Under våren 2006 försökte han till byggnadsnämnden anmäla ägaren till grannfastigheten A 13:586 för olovligt byggande av ett garage. Nämndens tjänstemän ville inledningsvis inte ta emot hans anmälan trots flera påstötningar. Slutligen togs anmälan emot av nämnden, men ärendet har inte utretts. En av handläggarna vid stadsbyggnadskontoret uppgav till honom att han kände grannen. AA skrev då till nämnden att han ansåg att handläggaren var jävig i ärendet och att han därför inte ville att ärendet skulle handläggas av honom. Hans jävsinvändning ledde inte till någon åtgärd från kommunens sida.

Utredning

Anmälan remitterades till Byggnadsnämnden i Örebro kommun för utredning och yttrande över vad som framförts i AA:s anmälan till JO. I sitt remissvar beslutat vid sammanträde den 21 september 2006 uppgav nämnden bl.a. följande (bilagan utelämnad här).

Bygglov för uppförande av garagebyggnaden på fastigheten Örebro A 13:586 lämnades den 23 september 2002. Byggnaden sattes ut den 7 september 2004 av personal från byggnadsnämnden. Byggnadsnämnden utgick därefter från att byggnationen av garaget omgående påbörjades.

Byggnadsnämnden erhöll den 29 maj 2006 uppgift från AA om olovligt byggande på fastigheten Örebro A 13:587, som sedan den 5 september 2005 ägs av BB och CC.

Det förhåller sig givetvis på det sättet att kommunens handläggare omgående skulle tagit upp anmälan och behandlat den på sedvanligt sätt. Att så skedde först efter påstötningar från AA är en brist i byggnadsnämndens handläggning av ärendet. AA har dock inte lidit någon rättsförlust genom denna fördröjning av ärendets handläggning.

Byggnadsnämnden utreder för närvarande huruvida byggnation av garaget skett utan beviljat bygglov. Byggnadsnämnden har tillskrivit BB och begärt in uppgifter från denne om den påstådda överträdelsen av plan- och bygglagens bygglovskrav.

Den vidare utredningen får utvisa om överträdelse kan styrkas. Byggnadsnämnden kommer då att ta ställning till eventuella åtgärder.

Byggnadsnämndens bedömning är att garagebyggnationen är sådan att bygglov kan beviljas i efterhand även om garagebyggnaden skulle visa sig ha uppförts utan giltigt bygglov. Mot bakgrund härav fann byggnadsnämndens handläggare ej anledning att avvakta utredningen rörande garagets eventuella uppförande utan giltigt bygglov innan bygglov för muren beviljades.

Beträffande den mur som uppförts på fastigheten Örebro A 13:586 har sökanden erhållit sökt bygglov. Beslutet om bygglov har överklagats av AA. Länsstyrelsen har ännu inte prövat överklagandet. Kopia av överklagandet bifogas denna skrift.

Beträffande AA:s påstående om jäv får byggnadsnämnden anföra följande. BB är ej anställd av Örebro kommun. Det föreligger ej annan grund för att anse att byggnadsnämndens tjänsteman skulle vara jävig att pröva frågan om sökt bygglov eller ingripande mot BB.

AA kommenterade remissvaret.

Den 20 november 2007 inhämtades från en tjänsteman vid byggnadsnämnden följande upplysningar. Det har ännu inte fattats något beslut i ärendet om anmälan om olovligt byggande avseende fastigheten A 13:586. Byggnadsnämnden avser att fatta beslut i ärendet vid nästa nämndsammanträde, den 11 december 2007.

Bedömning

Enligt 10 kap. 1 § första stycket plan- och bygglagen (1987:10), PBL, skall byggnadsnämnden ta upp frågan om påföljd eller ingripande så snart det finns anledning att anta att en överträdelse har skett av bestämmelserna om byggande i PBL eller av någon föreskrift eller något beslut som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser.

Detta innebär att byggnadsnämnden är skyldig att ta upp frågan om påföljd eller ingripande oavsett om en anmälan gjorts av någon som har sakägarställning – t.ex. en granne – eller av någon annan. Skyldigheten innebär bl.a. att nämnden måste pröva om de omständigheter som kommit fram genom anmälingen skall föranleda någon åtgärd eller inte.

Byggnadsnämnden kan mot denna bakgrund inte undgå kritik för att den inte omgående tog emot AA:s anmälan om olovligt byggande.

Enligt 7 § förvaltningslagen (1986:223) skall varje ärende där någon enskild är part handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts. I detta ligger även att ärendet inom rimlig tid avslutas genom någon form av beslut.

AA gjorde, i egenskap av berörd granne, den 29 maj 2006 en anmälan till nämnden om olovligt byggande på fastigheten A 13:586. Av utredningen framgår att nämnden den 20 november 2007 ännu inte meddelat något överklagbart beslut i ärendet. En sådan utdragen handläggningstid är inte godtagbar och jag är kritisk till nämndens passivitet. Jag förutsätter att nämnden som uppgetts meddelar ett formligt beslut vid nämndsammanträdet den 11 december.

Reglerna om jäv för byggnadsnämnden finns i 6 kap. 24-27 §§ kommunallagen (1991:900). Regleringen avseende jäv i 6 kap. kommunallagen är uttömmande och

avser all handläggning hos nämnderna, oavsett om det är fråga om ärenden som avser myndighetsutövning mot enskilda eller inte. Bestämmelserna gäller både förtroendevalda och de anställda tjänstemännen. Även de tjänstemän som utreder och föredrar ett ärende inför nämnd eller annan beslutsfattare omfattas av jävsbestämmelserna.

I 6 kap. 24 § tredje stycket kommunallagen regleras prövningen av jävsfrågan. Normalt skall ett konstaterat jäv leda till att den jävige inte tar befattning med ärendet. I de flesta fall behöver inte nämnden fatta ett formellt beslut i jävsfrågan. Den jävige avstår självant och ersätts av en annan person. Om den som utpekats som jävig inte anser sig jävig måste dock nämnden avgöra jävsfrågan genom ett formellt beslut. Nämnden är skyldig att snarast fatta ett sådant beslut.

Av utredningen framgår att nämnden inte har fattat något formellt beslut i jävsfrågan. Eftersom tjänstemannen inte har ansett sig jävig har byggnadsnämnden varit skyldig att snarast avgöra jävsfrågan genom ett formligt beslut. Jag förutsätter att så sker så snart som möjligt.

Jag finner sammanfattningsvis anledning att kritisera handläggningen av jävsfrågan och vill här allmänt framhålla att det för den enskilde är av största vikt att jävsinvändningar hanteras korrekt och snabbt.

Vad som kommit fram i övrigt föranleder inte någon åtgärd eller något uttalande från min sida.

Ärendet avslutas.